

ДО МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО НА РБ

Становище относно Законопроект за закриване на специализираните наказателни съдилища и прокуратури 2022г. от ЦЕНТЪР ЗА ПРИЛОЖНО-ПРАВНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ПРАКТИКИ /ЦППИП/

„Центърът за Приложно-правни изследвания и практики“ изразява своето дълбоко възмущение от Законопроекта за закриване на специализираните наказателни съдилища и прокуратури /2022г./, който по същество е невиджана до момента демонстрация на политически цинизъм и незачитане на интересите на българския народ.

Освен примитивната правна редакция на текста на ЗИДЗСВ, прави впечатление, че в мотивите към него прозира и въпиюща правна некомпетентност и очевадна незаинтересованост за смисъла, целите и задачите на специализираното правосъдие, поставени при създаването му. Закриването му би могло единствено да бъде в интерес на престъпния свят, но не и в защита на интересите на българските граждани.

По мотивите на вносителя Министерство на правосъдието (МП), ЦППИП изразява следното становище:

1. Вносителят на Законопроекта извежда аргументи от стандартите в Становище № 15/2012 на Консултативния съвет на европейските съдии (КСЕС) за специализираното правосъдие, че „всяка необоснована намеса в съществуващата институционална структура на съдилищата, чрез отделяне на специализирани съдилища от общите, доколкото допуска различна от общата мярка на правораздаване, представлява опасност за върховенството на правото“.

Министерството на правосъдието обаче пропуска Становище от 17 -18 декември 2010г. на Венецианската комисия, съгласно което:

„...третата инстанция, Върховният касационен съд, е допълнителна гаранция, че недостатъците в правораздаването могат да бъдат коригирани с юриспруденцията на този съд и на Конституционния съд на България.“.

Именно инстанционният контрол, осъществяван от Върховния Касационен Съд по делата, разглеждани в системата на специализираните наказателни съдилища (първоинстанционен и въззивен), прави аргументите на МП несъстоятелни и неотговарящи на правната доктрина в Европа и ЕС. Още повече система на специализирани съдилища съществува в редица държави, членки на Съвета на Европа (и са получили положително становище от т.нар. Венецианска Комисия), като Италия и Хърватия. Самите доводи на МП би следвало да означават, че прочутия съд „анти-мафия“ в Италия следва да бъде закрит, поради превратно тълкуване становище от страна на българските власти. Нещо което не би следвало да предизвиква усмивки, а силно притеснение относно влиянията на престъпния свят в настоящия състав на МП и предлаганите законопроекта, които имат за цел различна от официално обявената, а именно оправдаване на медийни олигарси и знакови фигури от българския преход – едри бизнесмени, попаднали под ударите на закона в последните няколко години.

2.

В мотивите към законопроекта се сочи, че със структурните и организационни промени, по отношение на звената на специализираното наказателно правосъдие, се цели да се гарантират конституционния принцип за независимост на съдебната власт и защитата на конституционните права на гражданите.

Прави се извод, че за десетгодишния срок на своето действие, специализираните наказателни съдилища и съответните прокуратури не са постигнали заложените със създаването им през 2011 г. цели. Тези цели не са обект на анализ и обсъждане в мотивите. МП не посочва, в какво се състои разминаването между очакванията и реалните резултати.

За целите на извършването на обективен анализ МП следва да предостави методологията, по която оценява ефективността на специализираното правосъдие, която да е различна от проверка в Google на статии, публикувани в медии, собственост на подсъдимите лица, директно заинтересовани от разграждане на системата на специализираното правосъдие, а и КПКОНПИ.

За целите на обективен анализ следва да се направи съпоставка с резултатите, постигнати от Софийския градски съд, както и от околните съдилища по области по направление противодействие на корупция и организирана престъпност.

Следва да се направи съпоставка по отношение брой осъдени лица, брой потвърдени присъди, но и тежестта на самите дела, представляваща фактическа и правна сложност.

Липсата на какъвто и да е публично достъпен анализ, публично достъпна методика, както и обективни критерии за оценка, поставя под съмнение за пореден път мотивите и най-вече „мотивацията“ на вносителите от МП.

В мотивите на МП не се обсъждат съществени правни и фактически аргументи за евентуална порочна технология на правораздавателния процес в трите му фази - досъдебно производство, действия на прокурора след завършване на разследването и съдебната фаза на публичното разглеждане на делата, с които да се нарушава принципа за независимост на съдебната власт и правата на гражданите

Статистическите данни, които са представени са отново тълкувани превратно, с което се внушават минимални в процентно изражение приключени дела, занижени наказания до три години лишаване от свобода и други над този срок, без да се сочи размер на тежките наказания.

Погрешният прочит на статистическия материал е изведен извън контекста на задължителните по НПК обжалвания на мерки за неотклонение, искания, обжалвания по общия ред, разпит на свидетели пред съдия и пр. Не се прави съпоставка по този показател с редовните съдилища и прокуратури, в които съотношението е същото.

Извън интереса на МП е въпросът защо бяха създадени специализираните съд и прокуратура.

Към законопроекта липсва хронологията на процеса на създаване на специализираното правосъдие. Подминава се факта, че са взаимствани най-добрите европейски практики в борбата с организираната престъпност. Игнорирани остават продължителните усилия на Висшия съдебен съвет (ВСС) и Прокуратурата на Република България за задълбочено и продължително проучване по съвместни проекти с прокуратурата на Испания, Бавария, Италия, Великобритания, Холандия и други най-добри практики.

Липсва и анализ на възприетите в българския модел принципи на:

ЕКСТЕРИТОРИАЛНОСТ, която на практиката доказва, че е безспорно завоевание за бърза реакция срещу организирани престъпни групи и разследвания по цялата територия на страната.

ЕКИПНОСТ, гарантираща координирани действия между интердисциплинарни специалисти.

ОПАЗВАНЕ НА СЕКРЕТНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯТА, с което видимо спря теча на информация от секретните деловодства.

МИНИМАЛЕН БРОЙ МАГИСТРАТИ, работещи по приложението на СРС, което направи разследващите екипи непробиваеми за външни интереси
СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ ПРИ МЕЖДУНАРОДНИ РАЗСЛЕДВАНИЯ, което създаде разпознаваеми и облечени в доверие екипи, участващи в трансграничните разследвания.

С предлаганото в § 42 прехвърляне на делата в обикновените съдилища и прокуратури се заличава действието на гореизброените принципи и се потъпква десетгодишния позитивен опит и непрекъснато професионално надграждане в борбата с организираната престъпност.

Връщането на делата в регионалните съдилища и прокуратури автоматично рестартира прекъснатите на местно ниво връзки и натиск с доказано негативно влияние в работата на местните съдилища и прокуратури. Възвръща се ролята на местните криминални босове и влияние от регионалния управленски елит. Елементарно познаване на вътре-информационните потоци в администрирането на делата би възпряло вносителя от това безумно предложение за запращането им в праха на писма, искания и обмен на информация с прокуратурите по географията на продължаваните престъпления.

За ЦППИП няма никакво съмнение, че закриването на специализираното правосъдие е усилие изцяло в полза на престъпния свят и във вреда на жертвите на престъпления. На подобни усилия в полза на престъпния свят до момента сме свидетели чрез постановления и тълкувателни решения на ВКС. Настоящият законопроект обаче е първата публична гавра с правата на жертвите на организираната престъпност и корупция. Подобен политически цинизъм се поднася за първи път на българския народ.

Корупционните престъпления са в компетенциите на специализираното правосъдие от три години. Първото голямо дело за подкуп на районен кмет обърна посоката на борците срещу корупцията, които в момента са радатели за закриването на спец.правосъдието. Вместо подкрепа се втурнаха в протести, защитаващи вече осъдените на две инстанции подсъдими.

Основателен е въпросът – три години достатъчни ли са за ефективни разследвания и постигане на резултати, които да бъдат оценени обективно? Ако вносителят МП целеше обективност, щеше да отговори отрицателно, но това е поредното доказателство, че целите, които се преследват не са подобряване на системата за

противодействие на корупция и организирана престъпност, а напротив, обслужване на интересите на престъпния свят.

ЗАЩО СЕ ИСКА ЗАКРИВАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНОТО ПРАВОСЪДИЕ?

Отговорът на този въпрос се открива лесно на две основания:

- Архивите, които помнят как, от кого и с каква цел е замислен и реализиран политическият проект „Да България“ (справка в Гугъл – „Арго гейт“), който менажира закриването на спец. съдилищата и прокуратури.
- При минималното политическо доверие само от 6%, ПП ДБ, която управлява МП, бегом разтурва спец.правосъдието и КПКОНПИ , защото не кой да е, а собственият ѝ олигарх е тежко притиснат от закона, правна ситуация, при която не Господ Бог, а само закриване на съда може да му помогне.

Настоящата ситуацията у нас не е нова. Описана е още в литературата ни от началото на 20 век. – „Законът е мрежа за мухи. Бръмбарите отнасят цялата мрежа.“

Макар и в сериозен дефицит, в Народното Събрание, все пак, попаднаха и сериозни, умни и достойни хора,отдадени да служат на народа си.

Олигархът си има министър на правосъдието, а на българския народ му остава само надеждата в тази част от състава на НС.

10.02.2022г.

Мила Георгиева -Председател на УС на ЦППИП

София